

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו
א 2141/07 (בשא 15074/07)
פנינה בנגיאת נ. איגוד האופים ב
(בתיק פנינה בנגיאת נ. איגוד..)
ת.פתיחה: 16/07/07 סדר דין: רגיל

**בית משפט המחוזי
בתל-אביב – יפו**

פנינה בנגיאת ת.ז. 025377326

ע"י ב"כ עוה"ד רם גורודיסקי ו/או גל גורודיסקי
מרחוב יהודה הלוי 75 תל – אביב 65796
טל : 03-5605222 ; פקס : 03-5663660

המבקשת;

- נ ג ז -

1. איגוד האופים בישראל (ע"ר) מ.ע. 8-006653-58

אצל מאפיה מרחבית קרית שמונה (1986) בע"מ,
אזור תעשייה דרומי ת.ד. 244 קרית שמונה 10200

2. שלמה א. אנג'ל בע"מ ח.צ. 0-003513-52

מרח' כנפי נשרים 1 ירושלים ת.ד. 201

3. מאפיית דוידוביץ ובניו בע"מ ח.פ. 5-072086-51

מרח' בצרי 10 עיר גנים קרית אתא 28228

4. מאפיה מרחבית קרית שמונה (1986) בע"מ ח.פ. 6-112906-51

אזור תעשייה דרומי ת.ד. 244 קרית שמונה 10200

5. י. את א. ברמן בע"מ ח.פ. 7-001818-51

ת.ד. 218 ירושלים 95463

המשיבות;

בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית

מבוא

1. התובענה, שאישורה כתובענה ייצוגית מתבקש כדלקמן ושהוגשה במקביל להגשת הבקשה דנא, עוסקת ב"קרטל הלחם" שיצרו הנתבעות, תוך ניצולם הציני של אזרחי המדינה, רבים מהם הנמנים על שכבות האוכלוסיה החלשות.

2. הנתבעות קשרו ביניהן קשר, אותו אף הוציאו מן הכוח אל הפועל, להפסיק כליל את ייצור מוצרי הלחם בפיקוח במדינה, כאמצעי לחץ פסול במטרה להעלות את מחיריהם. כל זאת, כאמור, על גבם וחשבונם של רבים מאזרחי מדינת ישראל, שעבורם הפסוק "בזיעת אפיך תאכל לחם" (בראשית ג' יט) הינו מציאות חיים יומיומית הקשה כמעט מנשוא ולעיתים קרובות אכן באים הם עד כיכר לחם.
3. למען זהות המונחים בכתבי בי-הדין, תיקרא המבקשת "**התובעת**". המשיבות תיקרנא "**הנתבעות**".

הצדדים

4. הנתבעת 1 הינה עמותה רשומה אשר חברות בה גם יתר הנתבעות. בהתאם לדברי מר יוחנן אהרונסון, נציג הנתבעות, החברות באיגוד המאפיות אחראיות על ייצור מעל ל-90% ממוצרי הלחם שבפיקוח.
5. הנתבעת 2 הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 2 משווקת מוצרי מאפה לכל רחבי הארץ ומעידה על עצמה כי היא המאפיה הגדולה ביותר בישראל. הנתבעת 2 מספקת מדי יום ביומו ממגוון מוצריה לכתמשת אלפים לקוחות מאילת שבדרום ועד אצבע הגליל בצפון. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח א'** ועותק הדו"ח השנתי של הנתבעת 2 לשנת 2006 (ללא הדו"חות הכספיים) **כנספח ב'**.
6. הנתבעת 3, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 3 מספקת את תוצרתה לכל רשתות השיווק, מרכולים, מינימרקטים ומכולות מקומיות, רשתות מזון מהיר, צה"ל ומשרד הבטחון, מוסדות ממשלתיים, בתי חולים, רשויות, מפעלים, מסעדות, אתרי נופש ובתי מלון. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח ג'**.
7. הנתבעת 4, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח.
8. הנתבעת 5, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 5 מספקת לחם ודברי מאפה לכ-2,000 חנויות, מוסדות ורשתות שיווק בירושלים וברחבי הארץ - מנהריה ועכו בצפון ועד באר שבע בדרום ומעידה על עצמה כי היא המאפיייה השניה בגודלה בארץ. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח ד'**.
9. התובעת הינה אם חד הורית, מפרנסת יחידה לבתה בת ה-5, עובדת אדמיניסטרטיבית במשרד ב"כ ומתגוררת בבית הוריה, בהם היא מטפלת. התובעת רוכשת מעת לעת, מוצרי לחם בפיקוח. רצ"ב, לשם הדוגמא בלבד, עותק קבלות רכישת מוצרים, לרבות מוצרי לחם, מיום 28/6/07, מיום 2/7/07 ומיום 9/7/07 **כנספח ה'**.

רקע עובדתי

10. מזה מספר שנים, מחירי מוצרי הלחם הבסיסיים מצויים בפיקוח באמצעות צוים שהוצאו מכוח חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן – "חוק הפיקוח"). במסגרת כך, בתקופה האחרונה, בוצעו מספר שינויים במחירי הלחם: רצ"ב הודעת משרד התעשייה המסחר והתעסוקה מחודש מאי 2006 כנספח ו'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי לחם), התשס"ו-2006 כנספח ז'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (הפחתת מחירי לחם), התשס"ו-2006 כנספח ח'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי לחם) (תיקון), התשס"ז-2007 כנספח ט'.
11. פרט לצורך לאפשר לאזרחי המדינה רכישה של מוצרי לחם בסיסיים במחיר שווה לכל נפש, גם לאלה הנמנים על השכבות החלשות באוכלוסייה, נועדו ההסדרים החקיקתיים הנ"ל גם למנוע מצב בו מעניקות המאפיות התעשייתיות – הנתבעות – הנחות מפליגות לרשתות השיווק במוצרי הלחם המפוקחים.
12. בתחילת חודש יולי 2007, דרשו נציגי הנתבעות בפגישתם עם שר התמ"ת העלאת מחירי הלחם בפיקוח, בשל עליית מחירי הקמח אותו הן רוכשות מתחנות הקמח. נציגי הנתבעות, המייצרים על פי הודעתם כ-90% מהלחם בפיקוח, הציגו לשר התמ"ת אולטימטום, בהצהירם כי אם לא תיענה דרישתם להעלות את מחירי הלחם, ייאלצו להפסיק את ייצור ומכירת הלחם המפוקח. רצ"ב נוסח הודעת משרד התמ"ת מחודש יולי 2007 כנספח י'.
13. אולטימטום זה של הנתבעות לא נענה, ומחיר הלחם בפיקוח לא הועלה. רצ"ב הודעת משרד האוצר מיום 3/7/2007 כנספח יא'.
14. בתגובה, מימשו הנתבעות את האולטימטום שהציבו, ובצעד מתואם ובהחלטה משותפת הפסיקו לשווק ולמכור את הלחם בפיקוח, החל מיום 5/7/2007. רצ"ב עותק כתבה עיתונאית כנספח יב'. ממועד זה, עד להגשת התובענה דנא, וכפי הנראה גם לאחר הגשתה, לא נמכר בישראל לחם בפיקוח המיוצר ע"י הנתבעות.
15. מיום 5/7/2007, נאלצת התובעת, כמו גם רבים מאזרחי מדינת ישראל, לרכוש עבור משפחתה מוצרי לחם שמחירים יקר ממחירי הלחם המפוקח אותם היתה רוכשת, לולא פעולותיהן של הנתבעות.
16. פעולותיהן של הנתבעות מביאות לכך שהציבור הרחב נאלץ לרכוש אך ורק מוצרי לחם שאינם בפיקוח ושגם אותם מייצרים ומוכרים הנתבעות, שמחירים גבוה הרבה יותר ממחירי הלחם בפיקוח. כך מגדילות הנתבעות את רווחיהן על חשבון הציבור הרחב.

17. יוצא אפוא, שאזרחי מדינת ישראל, רבים מהם הנמנים על שכבות האוכלוסיה החלשות, מוחזקים כבני ערובה על ידי הנתבעות ונאלצים לשלם מדי יום מחיר יקר (תרתי משמע) על עוולותיהן.

ההסדר כובל

18. סעיף 2 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן – "חוק ההגבלים"), קובע כדלקמן:

2. הסדר כובל

- (א) הסדר כובל הוא הסדר הנעשה בין בני אדם המנהלים עסקים, לפיו אחד הצדדים לפחות מגביל עצמו באופן העלול למנוע או להפחית את התחרות בעסקים בינו לבין הצדדים האחרים להסדר, או חלק מהם, או בינו לבין אדם שאינו צד להסדר.
- (ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א) יראו כהסדר כובל הסדר שבו הכבילה נוגעת לאחד העניינים הבאים:
- (1) המחיר שיידרש, שיוצע או שישולם;
  - (2) הריווח שיופק;
  - (3) חלוקת השוק, כולו או חלקו, לפי מקום העיסוק או לפי האנשים או סוג האנשים שעמם יעסקו;
  - (4) כמות הנכסים או השירותים שבעסק, איכותם או סוגם.

19. התובעת תטען כי הנתבעות יצרו הסדר כובל ללא קבלת היתר או פטור כאמור בחוק ההגבלים, ובמסגרתו תיאמו, בין היתר, את המחיר, את הרווח, את כמות הנכסים איכותם או סוגם.

20. סעיף 1 לחוק ההגבלים מגדיר "איגוד עסקי" מהו:

1. הגדרות

...

"איגוד עסקי" - חבר-בני-אדם, בין מאוגד ובין שאינו מאוגד, שמטרותיו, כולן או חלקן, הן קידום ענייניהם העסקיים של החברים בו;

21. סעיף 5 לחוק ההגבלים בעסקיים קובע כי קו פעולה שקבע או המליץ איגוד עסקי לחבריו העלול למנוע או להפחית תחרות בעסקים ביניהם, יראו אותו כהסדר כובל:

5. קביעת קו פעולה בידי איגוד עסקי

קו פעולה שקבע איגוד עסקי לחבריו או חלקם העלול למנוע או להפחית תחרות בעסקים ביניהם, או קו פעולה כאמור שהמליץ עליו לפנייהם, יראו כהסדר כובל כאמור בסעיף 2, ואת האיגוד העסקי וכל אחד מחבריו הפועל על פיו כצד להסדר כובל.

22. הנתבעת תטען כי הנתבעת 1, איגוד המאפיות, הינה "איגוד עסקי" כמשמעו בחוק ההגבלים וכי קבעה או המליצה לחבריה קו פעולה שמנע או הפחית את התחרות בעסקים ביניהם. איגוד המאפיות תיאמה והנחתה את פעולת שאר הנתבעות והיתה גורם מרכזי בהוצאתה של ההחלטה להפחית התחרות בעסקים אל הפועל. מכאן, שאיגוד המאפיות וכל אחת מחברותיה הפועלות על פי קו הפעולה שהנחתה – יתר הנתבעות - הינן צד להסדר כובל

חישוב הנזק

23. חשוב לזכור כי במסגרת בקשה לאשר תביעה כייצוגית אין חובה לכמת הנזק ולהציגו במדויק. כך גם נפסק בת.א. 2033/00 בש"א 12904/00 **שגיב נ' בנק לאומי תק-מח 2003(4)** : 1249

"המבקש "הראה" קיומו של נזק אישי כתוצאה ממעשי ההטעיה. אין מוטלת עליו החובה להראות או להוכיח, בשלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית, את שיעור הנזק והיקפו ואין עליו לכמתו, אלא "די בכך" שיראה כי נגרם לו נזק".

24. לפיכך, למעלה מן הצורך, ולמען סבר את האוזן והעין בלבד, יפורטו נזקי התובעת, בחישוב להלן:

3.65	מחיר לחם
8	מחיר ממוצע למוצר חלופי
4.35	נזק ממוצע (הפרש) לרכישה בודדת
6	רכישות לחם בחודש
26.1	נזק ממוצע בחודש
3	מס' חודשים
78.3	נזק ממוצע ב-3 חודשים

25. סך כל הנזק המצרפי של חברי הקבוצה לצורך התובענה הייצוגית, לתקופה של 3 חודשים בלבד, מגיע לסך של **66,077,586** ₪ לפי הערכות שמרניות בהתאם לנתוני משרד האוצר בדבר היקף שוק הלחם בפיקוח בסך 350,000,000 ₪, כמפורט בחישוב להלן:

<u>מחיר בפיקוח</u>	<u>מוצר לחם</u>
3.65	לחם אחיד (כהה)
3.65	לחם לבן
4	חלה או מאפה שמרים
5.55	לחם אחיד (כהה) פרוס
4.9	לחם לבן פרוס וארוז
4.35	עלות ממוצעת ללחם בפיקוח
8	מחיר ממוצע למוצר חלופי
3.65	נזק ממוצע (הפרש) לרכישה בודדת
350,000,000	מכירות לחם בפיקוח לשנה
90%	פלח שוק נתבעות
315,000,000	מכירות לחם בפיקוח נתבעות
4.35	עלות רכישה ממוצעת
72,413,793	ממוצע רכישות לשנה
18,103,448	ממוצע רכישות 3 חודשים
3.65	נזק ממוצע לרכישה בודדת
66,077,586	נזק ממוצע לקבוצה ב-3 חודשים

התובענה הייצוגית

26. בשל מעשיהן ו/או מחדליהן של הנתבעות, זכאים התובעת ויתר חברי הקבוצה לפיצוי. לפי הערכת התובעת, יכול מספר חברי הקבוצה להגיע עד כדי מאות אלפים.
27. **הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג מוגדרת כל אזרחי מדינת ישראל שמאז יום 5/7/2007 רצו ו/או ביקשו לרכוש מוצרי לחם בפיקוח אך רכשו במקום זאת מוצרי לחם שאינם בפיקוח.**
28. התובעת רשאית להגיש לבית המשפט הנכבד בקשה זו בהתאם לסעיף 4 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן – "החוק") הואיל ולאור כל האמור לעיל, יש לה עילות המתאימות לדרישות סעיף זה:
4. תביעה בעילה לפי חוק ההגבלים העסקיים."
29. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה, ובין היתר, הינן כדלקמן:
- 29.1 האם יצרו הנתבעות הסדר כובל?
- 29.2 האם איגוד האופים הינה "איגוד עסקי" כמשמעו בחוק ההגבלים?
- 29.3 האם היו הנתבעות שותפות לקו פעולה שמנע או הפחית את התחרות בעסקים?
- 29.4 האם נגרם לחברי הקבוצה נזק?
30. עמדת הפסיקה, בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט ושל עובדה בין חברי קבוצת התובעים, הנה שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות בכדי למלא תנאי זה [ע"א 1977/97 ברזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נה(4) 584, בעמ' 612].
31. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין מכל אחד ואחד מהשיקולים הבאים לא כל שכן ממשקלם המצטבר:
- 31.1 מספר חברי הקבוצה גדול ופיזורם רב. זהותם של חברי הקבוצה הפוטנציאליים אינה ידועה בשלב הגשת הבקשה, ואין אפשרות מעשית לאתרם ולצרפם למסגרת של תובענה רגילה.
- 31.2 התובענה אינה מצריכה בירור פרטני בדבר נסיבותיו של כל תובע ותובע, שכן הפרת הוראות החיקוק הרלבנטיות על ידי הנתבעת, מהווה בהכרח הפרה כלפי כל אחד מחברי הקבוצה.

- 31.3** לכל אחד מחברי הקבוצה קיימת חוסר כדאיות בניהול הליך משפטי נפרד הואיל והוא צפוי להוצאות וטרחה רבים יחסית לסכום העילה האישית.
- 31.4** גם אם היו חברי הקבוצה עומדים על זכותם ונוקטים הליכים משפטיים נפרדים כנגד הנתבעת היה הדבר גורם עומס מיותר על בתי המשפט לעומת דיון אחד ומאוחד בשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה כמפורט לעיל.
- 31.5** הצורך להימנע מפסיקות סותרות.
- 31.6** לאישור תביעה זו כייצוגית קיים יתרון ברור של הרתעת גופים כלכליים גדולים מפני הפרת הדין כלפי הציבור הרחב. הרתעה זו נחוצה באופן כללי בתחום הצרכנות הטומנים בחובם אי-שיוויון אינהרנטי בין הצדדים ובתחום ההגבלים העסקיים במיוחד.
- 31.7** מבחינה זו, נראה כי לא נגזים אם נאמר שלאישורה של תביעה זו כייצוגית יש השלכות רחבות והיא הולמת את האינטרסים הציבוריים של מדינת ישראל בשמירת החקיקה הצרכנית וכללי התחרות ההוגנת.
- 31.8** לגבי חברי קבוצה רבים אישורה של התביעה כייצוגית יגרום להפסקת מרוץ ההתיישנות בתביעתם האישית ולכך שהנתבעות תזכינה מן ההפקר, על ידי הקטנת הסיכון הכרוך בתביעות כתוצאה מחלוף הזמן שבין מחדליהן והפרת התחייבויותיהן לבין המועד בו יוגשו תביעות אישיות – אם וכאשר יוגשו.
- 31.9** היעדרות בית המשפט הנכבד לבקשה זו תקדם את מטרות החוק והן את מטרות החקיקה בתחום החקיקה הצרכנית בכלל, ובתחום ההגבלים העסקיים בפרט:
- 31.9.1** אישור התובענה כייצוגית יאפשר זכות גישה לבית המשפט, לאוכלוסיה המתקשה בדרך כלל לעמוד על זכויותיה ולפנות לבית המשפט כיחידים.
- 31.9.2** אישור התובענה כייצוגית יקדם מאוד את אכיפת הדין והנורמה הראויה כמפורט לעיל ויתרום רבות להרתעה מפני הפרתן.
- 31.9.3** אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה העומדת בפני חברי הקבוצה – רובה ככולה – שתאפשר להם לקבל סעד הולם בגין הפגיעה שנפגעו מהנתבעות כתוצאה מהפרת הדין על ידן;
- 31.9.4** אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה לקיים ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות חברי הקבוצה כלפי הנתבעות.

32. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת הן על ידי התובעת והן על ידי באי כוחה :

32.1 לתובעת עילה אישית נגד הנתבעות. התובעת נפגעה פגיעה אישית עקב פעולות הנתבעות המאפשרת לה הזדהות מלאה עם הקבוצה לגבי אותה פגיעה, הן מבחינה עובדתית הן מבחינה משפטית והן מבחינה רגשית.

32.2 לתובעת ולחברי הקבוצה זהות אינטרסים מלאה לגבי עילות התביעה.

32.3 לתובעת אמונה שלמה בצדקת התביעה והיא נכונת ונחושה לקיים את ההליך המשפטי.

32.4 לב"כ התובעת ותק ונסיון מקצועי הן בתחום דיני הצרכנות והן בתחום ניהול הליכים משפטיים מורכבים בכלל והתביעות הייצוגיות בפרט.

32.5 ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב, שכן התובעת הינה חברת קבוצה טיפוסית שסבלה נזק באופן דומה לשאר חברי הקבוצה.

32.6 לתובעת או לב"כ אין מניעים אחרים אלא לקדם מטרות ראויות, לרבות פיצוי על מחדלי הנתבעות והפרותיהן את הדין, כמפורט בבקשה זו.

סוף זכר

33. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן :

33.1 לאשר את התובענה כמפורט להלן כ-"**תובענה ייצוגית**", להתיר לתובעים לנהל את תביעתם כ-"**תובענה ייצוגית**" ולאשרם כ-"**תובע מייצג**", הכל כהגדרתם בסעיף 2 לחוק.

33.2 להגדיר את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה. לחילופין, להגדיר תת-קבוצה, שלגביה מתעוררות שאלות של עובדה או משפט, אשר אינן משותפות לכלל חברי הקבוצה ובמקרה כזה, להורות על מינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג לתת-קבוצה, ככל שהדבר דרוש כדי להבטיח שעניינם של חברי תת-קבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת.

33.3 לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את עילות התובענה ואת השאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה.

33.4 לפרט בהחלטה לאישור התובענה כייצוגית את הסעדים הנתבעים.

33.5 לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית הדין הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית אף אם לא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 8(א)(3) או 8(א)(4) לחוק, בתוך הבטחת קיומם של תנאים אלה בדרך של צירוף תובע מייצג או בא כוח מייצג או החלפתם, או בדרך אחרת וליתן בהחלטתו הוראות לשם הבטחת ייצוג וניהול ענינם של חברי הקבוצה בדרך הולמת ובתום לב כאמור באותו סעיף קטן.

33.6 לחילופין, ולשם הזהירות בלבד, יתבקש בית הדין הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית גם אם לא מתקיימים לגבי התובעת התנאים שבסעיף 4(א)(1) עד (3) לחוק, לפי הענין, ולהורות בהחלטתו על החלפת התובע המייצג.

33.7 לחייב את הנתבעות, ביחד ולחוד, בתשלום פיצוי כספי ובסעדים, כמפורט בבקשה זו, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור.

33.8 לחילופין, להורות על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה ולהורות בדבר חלוקתו בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו.

33.9 להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.

33.10 להורות על פרסום הודעה לחברי הקבוצה.

33.11 להורות על תשלום גמול לתובעת המייצגת בשיעור שלא יפחת מ-5% משווי הסעד הכולל שיפסק לטובת חברי הקבוצה.

33.12 לקבוע את שכר הטרחה של באי הכוח המייצגים בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור, בערכאה ראשונה, בשיעור שלא יפחת מ-15% משווי הסעד הכולל שיפסק לטובת חברי הקבוצה.

רם גורודיסקי, עו"ד
ב"כ המבקשת

היום: 15 יולי, 2007.

תצהיר

אנו הח"מ, פנינה בנגיאת ת.ז. 025377326 לאחר שהוזהרתי לאמר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק מצהירה בזה כדלקמן:

1. תצהירי זה ניתן בתמיכה לבקשתי לאשר התביעה שהגשתי כנגד הנתבעות, כתובענה ייצוגית.
2. למען זהות המונחים בכתבי בי-הדין, תיקראו המבקשת "**הנתובעת**". המשיבות ייקראו "**הנתבעות**".

הצדדים

3. הנתבעת 1 הינה עמותה רשומה אשר חברות בה גם יתר הנתבעות. בהתאם לדברי מר יוחנן אהרונסון, נציג הנתבעות, החברות באיגוד המאפיות אחראיות על ייצור מעל ל-90% ממוצרי הלחם שבפיקוח.
4. הנתבעת 2 הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 2 משווקת מוצרי מאפה לכל רחבי הארץ ומעידה על עצמה כי היא המאפיה הגדולה ביותר בישראל. הנתבעת 2 מספקת מדי יום ביומו ממגוון מוצריה לכחמשת אלפים לקוחות מאילת שבדרום ועד אצבע הגליל בצפון. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח א'** ועותק הדו"ח השנתי של הנתבעת 2 לשנת 2006 (ללא הדו"חות הכספיים) **כנספח ב'**.
5. הנתבעת 3, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 3 מספקת את תוצרתה לכל רשתות השיווק, מרכולים, מינימרקטים ומכולות מקומיות, רשתות מזון מהיר, צה"ל ומשרד הבטחון, מוסדות ממשלתיים, בתי חולים, רשויות, מפעלים, מסעדות, אתרי נופש ובתי מלון. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח ג'**.
6. הנתבעת 4, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח.
7. הנתבעת 5, הינה חברה בע"מ, המייצרת ומוכרת מוצרי לחם בפיקוח. הנתבעת 5 מספקת לחם ודברי מאפה לכ-2,000 חנויות, מוסדות ורשתות שיווק בירושלים וברחבי הארץ - מנהריה ועכו בצפון ועד באר שבע בדרום ומעידה על עצמה כי היא המאפיה השניה בגודלה בארץ. רצ"ב תדפיס מאתר האינטרנט **כנספח ד'**.
8. הנתובעת הינה אם חד הורית, מפרנסת יחידה לבתה בת ה-5, עובדת אדמיניסטרטיבית במשרד ב"כ ומתגוררת בבית הוריה, בהם היא מטפלת. הנתובעת רוכשת מעת לעת, מוצרי

לחם בפיקוח. רצ"ב, לשם הדוגמא בלבד, עותק קבלות רכישת מוצרים, לרבות מוצרי לחם, מיום 28/6/07, מיום 2/7/07 ומיום 9/7/07 כנספח ה'.

רקע עובדתי

9. מזה מספר שנים, מחירי מוצרי הלחם הבסיסיים מצויים בפיקוח באמצעות צוים שהוצאו מכוח חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן – "חוק הפיקוח"). במסגרת כך, בתקופה האחרונה, בוצעו מספר שינויים במחירי הלחם: רצ"ב הודעת משרד התעשייה המסחר והתעסוקה מחודש מאי 2006 כנספח ו'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי לחם), התשס"ו-2006 כנספח ז'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (הפחתת מחירי לחם), התשס"ו-2006 כנספח ח'; צו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירי לחם) (תיקון), התשס"ז-2007 כנספח ט'.
10. פרט לצורך לאפשר לאזרחי המדינה רכישה של מוצרי לחם בסיסיים במחיר שווה לכל נפש, גם לאלה הנמנים על השכבות החלשות באוכלוסייה, נועדו ההסדרים החקיקתיים הנ"ל גם למנוע מצב בו מעניקות המאפיות התעשייתיות – הנתבעות – הנחות מפליגות לרשתות השיווק במוצרי הלחם המפוקחים.
11. בתחילת חודש יולי 2007, דרשו נציגי הנתבעות בפגישתם עם שר התמ"ת העלאת מחירי הלחם בפיקוח, בשל עליית מחירי הקמח אותו הן רוכשות מתחנות הקמח. נציגי הנתבעות, המייצרים על פי הודעתם כ-90% מהלחם בפיקוח, הציגו לשר התמ"ת אולטימטום, בהצהירם כי אם לא תיענה דרישתם להעלות את מחירי הלחם, ייאלצו להפסיק את ייצור ומכירת הלחם המפוקח. רצ"ב נוסח הודעת משרד התמ"ת מחודש יולי 2007 כנספח י'.
12. אולטימטום זה של הנתבעות לא נענה, ומחיר הלחם בפיקוח לא הועלה. רצ"ב הודעת משרד האוצר מיום 3/7/2007 כנספח יא'.
13. בתגובה, מימשו הנתבעות את האולטימטום שהציבו, ובצעד מתואם ובהחלטה משותפת הפסיקו לשווק ולמכור את הלחם בפיקוח, החל מיום 5/7/2007. רצ"ב עותק כתבה עיתונאית כנספח יב'. ממועד זה, עד להגשת התובענה דנא, וכפי הנראה גם לאחר הגשתה, לא נמכר בישראל לחם בפיקוח המיוצר ע"י הנתבעות.
14. מיום 5/7/2007, נאלצת התובעת, כמו גם רבים מאזרחי מדינת ישראל, לרכוש עבור משפחתה מוצרי לחם שמחירם יקר ממחירי הלחם המפוקח אותם היתה רוכשת, לולא פעולותיהן של הנתבעות.

15. פעולותיהן של הנתבעות מביאות לכך שהציבור הרחב נאלץ לרכוש אך ורק מוצרי לחם שאינם בפיקוח ושגם אותם מייצרים ומוכרים הנתבעות, שמחירם גבוה הרבה יותר ממחירי הלחם בפיקוח. כך מגדילות הנתבעות את רווחיהן על חשבון הציבור הרחב.

16. יוצא אפוא, שאזרחי מדינת ישראל, רבים מהם הנמנים על שכבות האוכלוסיה החלשות, מוחזקים כבני ערובה על ידי הנתבעות ונאלצים לשלם מדי יום מחיר יקר (תרתי משמע) על עוולותיהן.

ההסדר כובל

17. התובעת תטען כי הנתבעות יצרו הסדר כובל ללא קבלת היתר או פטור כאמור בחוק ההגבלים, ובמסגרתו תיאמו, בין היתר, את המחיר, את הרווח, את כמות הנכסים איכותם או סוגם.

18. הנתבעת תטען כי הנתבעת 1, איגוד המאפיות, הינה "איגוד עסקי" כמשמעו בחוק ההגבלים וכי קבעה או המליצה לחבריה קו פעולה שמנע או הפחית את התחרות בעסקים ביניהם. איגוד המאפיות תיאמה והנחתה את פעולת שאר הנתבעות והיתה גורם מרכזי בהוצאתה של ההחלטה להפחית התחרות בעסקים אל הפועל. מכאן, שאיגוד המאפיות וכל אחת מחברותיה הפועלות על פי קו הפעולה שהנחתה – יתר הנתבעות - הינן צד להסדר כובל.

חישוב הנזק

19. על פי עצה משפטית, חשוב לזכור כי במסגרת בקשה לאשר תביעה כייצוגית אין חובה לכמת הנזק ולהציגו במדויק. לפיכך, למעלה מן הצורך, ולמען סבר את האוזן והעין בלבד, יפורטו נזקי התובעת, בחישוב להלן:

3.65	מחיר לחם
8	מחיר ממוצע למוצר חלופי
4.35	נזק ממוצע (הפרש) לרכישה בודדת
6	רכישות לחם בחודש
26.1	נזק ממוצע בחודש
3	מס' חודשים
78.3	נזק ממוצע ב-3 חודשים

20. סך כל הנזק המצרפי של חברי הקבוצה לצורך התובענה הייצוגית, לתקופה של 3 חודשים בלבד, מגיע לסך של **66,077,586** ₪ לפי הערכות שמרניות בהתאם לנתוני משרד האוצר בדבר היקף שוק הלחם בפיקוח בסך 350,000,000 ₪, כמפורט בחישוב להלן:

<u>מוצר לחם</u>	<u>מחיר בפיקוח</u>
לחם אחיד (כהה)	3.65
לחם לבן	3.65

4	חלה או מאפה שמרים
5.55	לחם אחיד (כהה) פרוס
4.9	לחם לבן פרוס וארוז
4.35	עלות ממוצעת ללחם בפיקוח
8	מחיר ממוצע למוצר חלופי
3.65	נזק ממוצע (הפרש) לרכישה בודדת
350,000,000	מכירות לחם בפיקוח לשנה
90%	פלח שוק נתבעות
315,000,000	מכירות לחם בפיקוח נתבעות
4.35	עלות רכישה ממוצעת
72,413,793	ממוצע רכישות לשנה
18,103,448	ממוצע רכישות 3 חודשים
3.65	נזק ממוצע לרכישה בודדת
66,077,586	נזק ממוצע לקבוצה ב-3 חודשים

התובענה הייצוגית

21. על פי עצה משפטית, בשל מעשיהן ו/או מחדליהן של הנתבעות, זכאית התובעת ויתר חברי הקבוצה לפיצוי. לפי הערכת התובעת, יכול מספר חברי הקבוצה להגיע עד כדי מאות אלפים.

22. **הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג מוגדרת כל אזרחי מדינת ישראל שמאז יום 5/7/2007 רצו ו/או ביקשו לרכוש מוצרי לחם בפיקוח אך רכשו במקום זאת מוצרי לחם שאינם בפיקוח.**

23. על פי עצה משפטית, התובעת רשאית להגיש לבית המשפט הנכבד בקשה זו בהתאם לסעיף 4 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן – "החוק") הואיל ולאור כל האמור לעיל, יש לה עילות המתאימות לדרישות סעיף זה.

24. על פי עצה משפטית, התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה, ובין היתר, הינן כדלקמן:

24.1 האם יצרו הנתבעות הסדר כובל?

24.2 האם איגוד האופים הינה "איגוד עסקי" כמשמעו בחוק ההגבלים?

24.3 האם היו הנתבעות שותפות לקו פעולה שמנע או הפחית את התחרות בעסקים?

24.4 האם נגרם לחברי הקבוצה נזק?

25. על פי עצה משפטית, עמדת הפסיקה, בכל הנוגע לצורך בשאלות משותפות של משפט ושל עובדה בין חברי קבוצת התובעים, הנה שדי בכך שהיסוד המשותף מהווה מרכיב מהותי בהתדיינות בכדי למלא תנאי זה.
26. על פי עצה משפטית, תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין מכל אחד ואחד מהשיקולים הבאים לא כל שכן ממשקלם המצטבר:
- 26.1 מספר חברי הקבוצה גדול ופיזורם רב. זהותם של חברי הקבוצה הפוטנציאליים אינה ידועה בשלב הגשת הבקשה, ואין אפשרות מעשית לאתרם ולצרפם למסגרת של תובענה רגילה.
- 26.2 התובענה אינה מצריכה בירור פרטני בדבר נסיבותיו של כל תובע ותובע, שכן הפרת הוראות החיקוק הרלבנטיות על ידי הנתבעת, מהווה בהכרח הפרה כלפי כל אחד מחברי הקבוצה.
- 26.3 לכל אחד מחברי הקבוצה קיימת חוסר כדאיות בניהול הליך משפטי נפרד הואיל והוא צפוי להוצאות וטרחה רבים יחסית לסכום העילה האישית.
- 26.4 גם אם היו חברי הקבוצה עומדים על זכותם ונוקטים הליכים משפטיים נפרדים כנגד הנתבעת היה הדבר גורם עומס מיותר על בתי המשפט לעומת דיון אחד ומאוחד בשאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה כמפורט לעיל.
- 26.5 הצורך להימנע מפסיקות סותרות.
- 26.6 לאישור תביעה זו כייצוגית קיים יתרון ברור של הרתעת גופים כלכליים גדולים מפני הפרת הדין כלפי הציבור הרחב. הרתעה זו נחוצה באופן כללי בתחום הצרכנות הטומנים בחובם אי-שיוויון אינהרנטי בין הצדדים ובתחום ההגבלים העסקיים במיוחד.
- 26.7 מבחינה זו, נראה כי לא נגזים אם נאמר שלאישורה של תביעה זו כייצוגית יש השלכות רחבות והיא הולמת את האינטרסים הציבוריים של מדינת ישראל בשמירת החקיקה הצרכנית וכללי התחרות ההוגנת.
- 26.8 לגבי חברי קבוצה רבים אישורה של התביעה כייצוגית יגרום להפסקת מרוץ ההתיישנות בתביעתם האישית ולכך שהנתבעות תזכינה מן ההפקר, על ידי הקטנת הסיכון הכרוך בתביעות כתוצאה מחלופי הזמן שבין מחדליהן והפרת התחייבויותיהן לבין המועד בו יוגשו תביעות אישיות – אם וכאשר יוגשו.

- 26.9** היעדרות בית המשפט הנכבד לבקשה זו תקדם את מטרות החוק והן את מטרות החקיקה בתחום החקיקה הצרכנית בכלל, ובתחום ההגבלים העסקיים בפרט:
- 26.9.1** אישור התובענה כייצוגית יאפשר זכות גישה לבית המשפט, לאוכלוסיה המתקשה בדרך כלל לעמוד על זכויותיה ולפנות לבית המשפט כיחידים.
- 26.9.2** אישור התובענה כייצוגית יקדם מאוד את אכיפת הדין והנורמה הראויה כמפורט לעיל ויתרום רבות להרתעה מפני הפרתן.
- 26.9.3** אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה העומדת בפני חברי הקבוצה – רובה ככולה – שתאפשר להם לקבל סעד הולם בגין הפגיעה שנפגעו מהנתבעות כתוצאה מהפרת הדין על ידן;
- 26.9.4** אישור התובענה כייצוגית היא למעשה הדרך היחידה לקיים ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות חברי הקבוצה כלפי הנתבעות.
- 27.** קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת הן על ידי התובעת והן על ידי באי כוחה:
- 27.1** לתובעת עילה אישית נגד הנתבעות. התובעת נפגעה פגיעה אישית עקב פעולות הנתבעות המאפשרת לה הזדהות מלאה עם הקבוצה לגבי אותה פגיעה, הן מבחינה עובדתית הן מבחינה משפטית והן מבחינה רגשית.
- 27.2** לתובעת ולחברי הקבוצה זהות אינטרסים מלאה לגבי עילות התביעה.
- 27.3** לתובעת אמונה שלמה בצדקת התביעה והיא נכונת ונחושה לקיים את ההליך המשפטי.
- 27.4** לב"כ התובעת ותק ונסיון מקצועי הן בתחום דיני הצרכנות והן בתחום ניהול הליכים משפטיים מורכבים בכלל והתביעות הייצוגיות בפרט.
- 27.5** ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב, שכן התובעת הינה חברת קבוצה טיפוסית שסבלה נזק באופן דומה לשאר חברי הקבוצה.
- 27.6** לתובעת או לב"כ אין מניעים אחרים אלא לקדם מטרות ראויות, לרבות פיצוי על מחדלי הנתבעות והפרותיהן את הדין, כמפורט בבקשה זו.

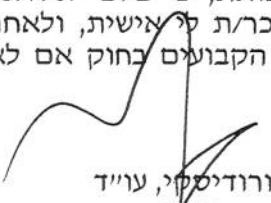
אני מאשרת כי זה שמי, זו חתימתי והאמור בתצהירי זה הוא אמת.

היום: 15 יולי, 2007.

פנינה בנגיאת

אישור

אני, הח"מ, רם גורודיסקי, עו"ד, מרח' יהודה הלוי 75 ת"א, מאשר בזאת, כי ביום 15/7/07 התייצב/ה בפני מר/גב' פנינה בנגיאת, בעלת ת.ז. מס' 025377326/ המוכרת לך אישית, ולאחר שהזהרת/ה, כי עליו/ה לאמור את האמת וכי /תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא /תעשה כן, חתם/מה על הצהרת/ה הנ"ל.

רם גורודיסקי, עו"ד

